

%, у 2016 р. – 9,9 %, а у 2017 р. – вже 10,1 % [13]. Така тенденція зберігається і в 2018 р. Через тривалий спад виробництва, що відбувається в багатьох галузях, постійно зростає кількість людей, які лише числяться на виробництві, а на практиці перебувають у неоплачуваних відпустках. Останні є фактично «тимчасовими» безробітними – резервом безробіття реального.

Аналіз поточних кількісних і якісних показників економічної злочинності та порівняння з відповідними даними за попередні роки загалом засвідчують наявність низки негативних тенденцій у поширенні економічних злочинів в Україні. Хоча відповідно до офіційної статистики частка економічних злочинів у структурі злочинності в нашій державі становить лише 6 %, прямі та непрямі збитки від них становлять мільярди гривень щорічно. Значні прогалини в регулюванні економічних відносин, неефективність контролю за сферою державних закупівель, лобіювання інтересів конкретних виробників, низька ефективність ужитих державою антикорупційних заходів і відсутність комплексної нормативно-правової бази протидії економічній злочинності призводять до неефективності спорадичних антикриміногенних заходів у вказаній сфері. Окрім того, негативні тенденції економічної злочинності в Україні значно посилюються завдяки впливу низки економічних, соціальних і політичних детермінант, безпосередньо пов'язаних із наявністю збройного конфлікту на сході України. Убачається, що встановлені тенденції економічної злочинності мають бути враховані під час розробки комплексної стратегії протидії цьому виду злочинності як важливого інструменту забезпечення економічної безпеки держави та поліпшення добробуту її громадян.

Список використаних джерел:

1. Конституція України// Відомості Верховної Ради України , 1996, № 30, ст. 141- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2001,- № 25-26, ст.131 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
3. Глущенко В. В. Економічна злочинність , прийоми приховування і методи її виявлення. / В.В. Глущенко //Вісті Кримінологічної асоціації України .-2004.-Вип 1.-Х: В-цтво Харк. нац. ун-ту внутр. Справ.- с.173- 175.

Кушніренко Юлія Олександрівна,

курсант 3 курсу, спеціальність 081 «Право»

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: д.е.н., доцент, Паршин Юрій Іванович
професор кафедри фінансово-економічної безпеки ДДУВС*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Економіка є базисом існування та стабільного розвитку будь-якої

сучасної держави. Відповідно, формування ефективної системи економічних відносин, стійкої до негативних зовнішніх впливів та водночас інтегрованої до міжнародного економічного простору, є одним із найважливіших завдань національної політики держави.

Аналіз кількісних і якісних показників економічної злочинності визначено у сучасній тенденції економічної злочинності в Україні. Відповідно, формування ефективної системи економічних відносин, стійкої до негативних зовнішніх впливів та водночас інтегрованої до міжнародного економічного простору, є одним із найважливіших завдань національної політики держави.

Протидія економічній злочинності залишається не лише одним із пріоритетних завдань правоохоронних органів, а й базою забезпечення національної безпеки України.

Економіка – найбільш дієвий інструмент аналізу корупції, її причин і умов розповсюдження. Після деякого протистояння представників загальнокримінальної та економічної злочинності між ними був досягнутий компроміс. Лідери економічної злочинності почали використовувати послуги загальнокримінальних злочинців у протиправній діяльності у сфері економіки.

Питанням визначення феномена та протидії економічній злочинності присвятила свої роботи значна кількість вітчизняних науковців. Із найбільш вагомих досліджень з цієї тематики слід відзначити роботи А.М. Бойка, А.Ф. Волобуєва, Н.О. Гуторової, В.М. Дрьоміна, О.Г. Кальмана, І.В. Маслія, П.І. Орлова, В.М. Поповича, Є.Л. Стрельцова та інших. Окремі питання кримінально-правової характеристики сучасної економічної злочинності в Україні висвітлено у роботах Б.М. Головкіна, О.Є. Користіна, Т.В. Мельничук, М.М. Олашин, С.С. Чернявського та ін. Проте зміни соціально-політичних умов існування українського суспільства за останні п'ять років, розгортання в її східних регіонах збройного протистояння й пов'язані з цим кризові явища в економіці зумовлюють необхідність перегляду основних показників і детермінант економічної злочинності в Україні.

За останні п'ять років значно збільшилася кількість облікованих випадків легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Якщо у 2013 р. було зареєстровано 16 випадків легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, то у 2014 р. – 17, у 2015 р. – 46, у 2016 р. – 50, а у 2017 р. – 108. Таке стрімке зростання кількості зареєстрованих випадків легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, можна пояснити не стільки погіршенням криміногенної обстановки в країні, скільки активізацією роботи правоохоронних органів у напрямку протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

Серед тенденцій економічної злочинності за останні десять років відмічається збільшення кількості кримінальних посягань, учинених з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій. Частина звичайних економічних злочинів перейшла до категорії кіберзлочинів.

Що стосується географії поширення економічної злочинності

порегіонах України, то спостерігається тенденція її розповсюдження переважно в найбільш економічно розвинутих областях, а саме в Дніпропетровській, Одеській, Харківській, Запорізькій, Львівській та Вінницькій областях і в м. Києві. Луганську й Донецьку області, які традиційно входили до регіонів з високим рівнем економічної злочинності, через збройний конфлікт і, відповідно, зниження господарчої активності на їх території починаючи з 2014 р. до цього рейтингу не включено.

Суттєвим чинником економічної злочинності в Україні залишається й високий рівень безробіття населення. За даними Державної служби зайнятості рівень безробіття у 2015 р. становив 9,1 %, у 2016 р. – 9,9 %, а у 2017 р. – вже 10,1 %. Така тенденція зберігається і в 2018 р. Через тривалий спад виробництва, що відбувається в багатьох галузях, постійно зростає кількість людей, які лише числяться на виробництві, а на практиці перебувають у неоплачуваних відпустках. Останні є фактично «тимчасовими» безробітними – резервом безробіття реального.

Отримання кількісних і якісних показників економічної злочинності та порівняння їх з відповідними даними за попередні роки загалом засвідчують наявність низки негативних тенденцій у поширенні економічних злочинів в Україні. Хоча відповідно до офіційної статистики частка економічних злочинів у структурі злочинності в нашій державі становить лише 6 %, прями та непрямі збитки від них становлять мільярди гривень щорічно.

Окрім того, негативні тенденції економічної злочинності в Україні значно посилюються завдяки впливу низки економічних, соціальних і політичних детермінант, безпосередньо пов'язаних із наявністю збройного конфлікту на сході України. Убачається, що встановлені тенденції економічної злочинності мають бути враховані під час розробки комплексної стратегії протидії цьому виду злочинності як важливого інструменту забезпечення економічної безпеки держави та поліпшення добробуту її громадян.

Список використаних джерел

1. Мельник В., Гаруст Ю. Як в Україні карають за економічні злочини. Іскра. URL: <http://iskra.kiev.ua/iskra.html?act=article&id=18371> (дата звернення: 01.09.2018).
2. Україна. Всесвітній огляд економічних злочинів. Кіберзлочини в центрі уваги. Грудень 2011 р. URL: https://www.pwc.com/ua/uk/press-room/assets/gecs_ukraine_ua.pdf (дата звернення: 01.09.2018).
3. Мельничук Т. В. Ціна економічної злочинності: проблемні аспекти визначення та застосування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2013. № 5. С. 189–193.